

6a Proszę przeczytać tekst i objaśnić wyrazy pod tekstem. Który z argumentów z tekstu o ogrodach zoologicznych przekonuje Pana / Panią najbardziej? Dlaczego? Proszę przedstawić swoje zdanie.

Ogrody zoologiczne budzą wiele kontrowersji. Ich zwolennicy mówią, że ogrody są często jedyną możliwością poznania większości zwierząt egzotycznych. Ciągłym przeciwników, zwierzęta mają za mało przestrzeni, męczą się, nie mogą żyć tak, jak w normalnym środowisku.

Opinie ekspertów:

Prof. dr hab. Werner, zoolog

Zoo jest przede wszystkim dla ludzi. Możemy powiedzieć, że przecież są filmy przyrodnicze, albumy. Ale to nie jest prawdziwe życie zwierząt. Filmy pokazują najczęściej zwierzęta w akcji, a przecież ich życie to nie jest tylko bieganie, walka, szukanie pożywienia. Zwierzęta, tak samo jak ludzie, śpią, odpoczywają, obserwują w spokoju. Nic nie może zastąpić człowiekowi prawdziwego kontaktu z naturą, tak jak w zoo. Niestety. Lepiej zobaczyć zwierzę w zoo niż nigdzie.

Dr. Anna Pietras, przedstawicielka organizacji ekologicznej

Zoo to dla mnie miejsce, gdzie zwierzęta tylko się męczą. Nie żyją w swoim naturalnym środowisku, ich funkcje fizjologiczne są zaburzone. Nie mają dość przestrzeni, żeby biegać, ruszać się, dlatego stają się bardziej agresywne, zestresowane, zestresowane. Nie akceptuję ogrodów zoologicznych. Jest za dużo filmów przyrodniczych, albumów o zwierzętach... Moja córka nie musi oglądać zmęczonych, nieszczęśliwych zwierząt w zoo.

Prof. dr hab. Walczak, dyrektor ogrodu zoologicznego

Problema jest bardzo smutna. W dzisiejszym środowisku wiele gatunków zwierząt nie może przeżyć. Człowiek za bardzo ingeruje w naturę. Dziś nie ma już terenów dziewiczych. Człowiek był wszędzie. Dlatego chcę chronić zwierzęta w zoo. Wolę oglądać je w zoo, niż nie oglądać ich nigdzie. Wybieram mniejsze zło. Ogrody zoologiczne to ratunek dla zwierząt.

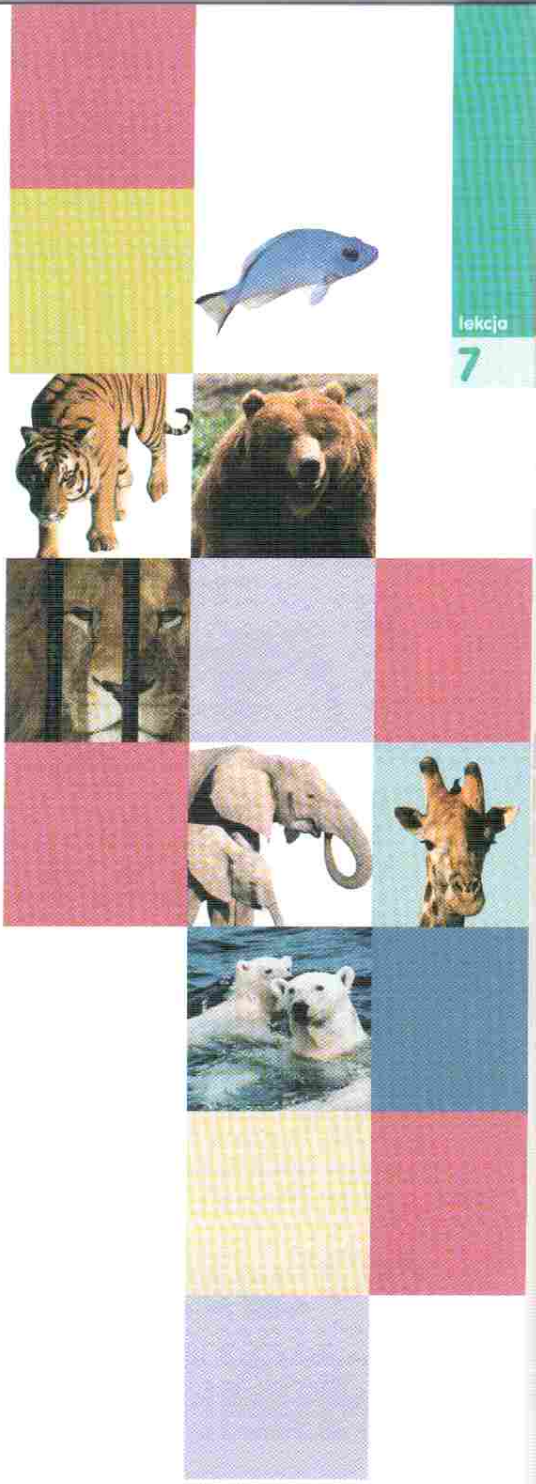
- przeżyć -
- środowisko -
- pożywienie -
- gatunek -
- teren dziewiczy -
- chronić -

6b Czy to jest to samo?

- wszędzie - nigdzie
- przyroda - natura
- żyć - przeżyć
- pożywienie - jedzenie
- działalność - aktywność

6c Proszę uzupełnić.

	rzeczownik	czasownik
	zmęczenie	męczyć się
	działalność	
	ochrona	
		spać
		odpoczywać
	ingerencja	

Sytuacje komunikacyjne: opisywanie relacji rodzinnych • wyrażanie życzenia, oczekiwania, powinności • opisywanie obowiązków rodzinnych

Słownictwo: rodzina, małżeństwo, rozwód, para, miłość, zazdrość, świat uczuć

Gramatyka i składnia: zdania podrzędnie złożone dopełnieniowe ze spójnikiem *żeby* w opozycji do *że*

Relacje z ludźmi – kobieta i mężczyzna

1. **1a** Oto cztery fotografie rodzinne. Proszę przeczytać, co o swoich rodzicach mówią dzieci, a następnie dopasować ich wypowiedzi do poniższych fotografii.

Jaś, 8 lat

Moi rodzice ciągle się tylko kłócą. Tata jest ważnym biznesmenem i nigdy nie ma czasu, a mama chce, żeby tata wracał wcześniej do domu i wyjeżdżał z nami w weekendy. Tata mówi, że mama nic nie rozumie i nie chce z mamą rozmawiać, tylko siedzi w Internecie i pije drinki.

Sebastian, 8 lat

Mieszkam tylko z mamą, bo tata ma nową żonę i nowe dzieci. Tata chce, żebym przychodził w niedzielę do jego domu, ale mama nie chce, żebym się z nim spotykał. A kiedy powiedziałem, że chcę pojechać z tatą na wakacje, to mama miała do mnie pretensje i płakała.

Julia, 7 lat

Mój tata chce, żeby mama była szczęśliwa i dlatego często kupuje jej kwiaty i pierścionki. A mama nie chce, żeby tata jej kupował prezenty, bo to dużo kosztuje, a potem się cieszy i mówi, że to bardzo ładne.

Karolina, 6 lat

Moi rodzice pracują w filmie i nigdy ich nie ma w domu, ale jest babunia. Kiedy są w domu, to zawsze się kłócą, bo mama nie chce, żeby tata grał w filmie z taką ładną panią. A potem to się zawsze całują i przytulają.

 1b Proszę napisać, czego oczekują od siebie rodzice ankietyowanych dzieci. Jak Państwo myślą, co powinni zrobić rodzice ankietyowanych dzieci, żeby ich życie było szczęśliwsze i spokojniejsze?

- Mama Jasia chce, żeby tata wracał...
- Tata Julii chce, żeby...
- Mama Julii nie chce,...

2.

Gramatyka

ZDANIA ZŁOŻONE ZE SPÓJNIKIEM *żeby*

	spójnik <i>żeby</i> w formie osobowej		3. osoba czas przeszły	
Moja żona chce,	żebym	–	wracał	wcześniej do domu.
Chciałabym,	żebyś	–	przyszła	do mnie na urodziny.
Mój tata chciałby,	żeby	mama	cieszyła się	z prezentów.
Nauczyciel prosi,	żebyśmy	–	przeczytali	tekst.
Mówiłam wam,	żebyście	–	nie jady	tyle czekolady.
Chciałbym,	żeby	moi rodzice	byli	szczęśliwi.

23 Proszę zmienić zdania według wzoru.

1. ~~Wolisz~~ wracać wcześniej do domu.
2. ~~Zwinieneś~~ wyjeżdżać z nami w weekendy!
3. ~~Nie możesz~~ ciągle siedzieć w Internecie!
4. ~~Wolisz~~ mniej pracować!
5. ~~Nie powinieneś~~ kupować mi biżuterii!
6. ~~Nie możesz~~ grać z tą aktorką!
7. ~~Nie powinnaś~~ być zazdrosna!
8. ~~Wolisz~~ zostać w domu!
9. ~~Nie powinieneś~~ spotykać się z ojcem!

...*Chcę, żebyś wracał wcześniej do domu!*.....
 ...*Chcę*.....
 ...*Proszę cię*.....
 ...*Mówię ci*.....
 ...*Nie chcę*.....

24 Ewa ma problem. Proszę wysłuchać wypowiedzi i zaznaczyć, czego oczekuje od Ewy jej rodzina.

	matka	ojciec	babcia	dziadek	siostra
wyjść za mąż	☐	☐	☒	☐	☐
zrobić doktorat	☐	☐	☐	☐	☐
wynająć mieszkanie	☐	☐	☐	☐	☐
jechać na staż do Londynu	☐	☐	☐	☐	☐
interesować się polityką	☐	☐	☐	☐	☐
więcej czytać	☐	☐	☐	☐	☐
oglądać seriale	☐	☐	☐	☐	☐
chodzić na aerobik	☐	☐	☐	☐	☐
urodzić dziecko	☐	☐	☐	☐	☐
kupić sobie samochód	☐	☐	☐	☐	☐
rzucić palenie	☐	☐	☐	☐	☐

25 Proszę zmienić zdania według wzoru.

-

wyszła za mąż.....

26 Proszę przeczytać fragment listu, jaki Marek napisał do redakcji „Ich Dwoje” i uzupełnić brakujące formy czasownika w czasie przeszłym.

..... (poznać) Magdę dwa lata temu. (mieszkać) wtedy w akademiku z moim kumplem i on
 (mieć) siostrę. Kiedyś jego siostra (robić) imprezę, (mieć) chyba urodziny. (pójść)
 na tę imprezę i tam (być) Magda. Magda i siostra kumpla (studiować) razem architekturę.
 (zaprosić) Magdę do kina, potem do klubu i tak się zaczęło.
 (spotykać) się kilka miesięcy, a potem Magda i ta siostra kumpla (wyjechać) razem na praktyki do
 na dwa miesiące. (pisać) do siebie codziennie e-maile i chyba wtedy (zakochać) się w sobie.
 Kiedy Magda wróciła (zamieszkać) razem. Na początku było świetnie, (chodzić) do teatru i dużo
 (rozmawiać). Ale Magda tak naprawdę (interesować) się tylko swoją architekturą i nie
 tak często wychodzić. (siedzieć) w domu i (rysować).
 Magda nie (mieć) czasu. To ja (gotować), ja (sprzątać), Magda nie (robić)
 (zacząć) się kłócić.

3b Proszę przeczytać wyrazy.

poszli / poszły
wyszli / wyszły
weszli / weszły
chcieli / chciały
zamknęli / zamknęły

otworzyli / otworzyły
mieli / miały
rozumieli / rozumiały
wiedzieli / wiedziały
jedli / jadły

3c Oto kilka scen z życia Magdy i Marka. Proszę zastanowić się z kolegą / koleżanką, o czym oni myślą lub co mówią do siebie. Proszę dokończyć zdania.

3d Proszę wstawić odpowiednią formę czasownika *powinien*.

0. Za dużo palisz, ...*powinieneś*..... rzucić palenie!
1. Ciągłe kłócisz się z Magdą, nie tego robić.
2. Ciągłe kłócę się z Magdą, a nie tego robić.
3. Moi rodzice za dużo pracują, wyjechać na wakacje.
4. Magda jest zmęczona, czasem gdzieś wyjść.
5. Jeśli twój partner cię krytykuje, z nim porozmawiać.
6. Piję za dużo kawy, a wiem, że nie tego robić.
7. Jeśli ty i Marek macie problemy, iść do psychoterapeuty.

Gramatyka

CZASOWNIK *powinien*

Liczba pojedyncza

powiniennem / powinnam
powinieneś / powinnaś
powinien / powinna / powinno

Liczba mnoga

powinniśmy / powinnyśmy
powiniście / powinnyście
powinni / powinny

3e Co powie Pan / Pani w poniższej sytuacji?

1. Twój kolega nie chce pojechać z Tobą na wakacje.
2. Twoje dziecko nie sprząta swojego pokoju.
3. Masz gości. Proponujesz, żeby spróbowali Twojego ciasta.
4. Przeczytałeś / przeczytałaś właśnie dobrą książkę. Polecasz ją koleżance.
5. Twój uczeń zawsze spóźnia się na lekcję.
6. Twój pracownik mówi, że nie napisał jeszcze raportu.
7. Twój syn nie chce studiować medycyny, a ty chcesz, żeby został lekarzem.
8. Twój znajomi chcą otworzyć własną firmę.
9. Twój rodzice chcą przeprowadzić się na wieś.
10. Twój kolega ma problemy w szkole. Zawsze mówiłeś / mówiłaś, że za mało się uczy.

3f Że czy żeby? Proszę uzupełnić zdania.

0. Uważam,*że*... jesteśmy już trochę zmęczeni, dlatego *powinniśmy* wyjechać.
1. Chciałbym, (my) znowu byli razem.
2. Proszę go, posprzątał, ale on mówi, *że* dużo pracy.
3. Chcę, moja partnerka była bardziej inteligentna niż ja. To ekscytujące.
4. Oczekuję od mojego męża, będzie wierny.
5. Mówię mu, powinien pracować mniej.
6. Mówię mu, był punktualny. Niepunktualność mnie denerwuje.

4a Proszę przeczytać tekst, a następnie odpowiedzieć na pytania.

Magda i Marek mieszkają ze sobą od roku. Nie są małżeństwem, ale mają zamiar się pobrać. Marek studiuje polonistykę, bardzo interesuje się literaturą i chciałby zostać znanym pisarzem. Magda chciałaby po studiach zdobyć doświadczenie w dobrym biurze projektów, a potem otworzyć własną firmę. Marek jest wrażliwy i spontaniczny, a konkretna i dokładna Magda jest jego przeciwieństwem. Ostatnio mają problemy, bardzo często się kłócą i chyba mają siebie dość. Magda nie chce się rozstać z Markiem i dlatego próbuje ratować ich związek.

- 1. Jakie plany na przyszłość mają Magda i Marek?
- 2. Czy Magda i Marek różnią się od siebie? A może są sobie podobni?
- 3. Dlaczego ta para tak często się kłóci?

4b Proszę wysłuchać nagrania, a następnie przedyskutować z kolegą / koleżanką następujące problemy i przedstawić grupie Państwa opinię:

- 1. Dlaczego Magda i Marek mają siebie dość?
- 2. Czy mają do siebie pretensje?
- 3. Czy Marek krytykuje Magdę, czy chce jej pomóc?
- 4. Czy Magda powinna robić to, o co prosi ją Marek?
- 5. Czy Magda i Marek powinni być parą?

4c Proszę wysłuchać nagrania po raz drugi i uzupełnić wypowiedzi Magdy i Marka, a następnie zaproponować dalszy ciąg ich historii.

A. Magda

Nie ma sensu. Jesteśmy ze sobą prawie dwa lata, ale ciągle mamy problemy. Marek mnie nie rozumie, chce, żebym kimś innym, nie potrafi mnie zaakceptować.

Nie chcemy mieszkać razem. Marek chciałby, żebym i zajmowała się domem. Nie chcę gospodynią domową! Marek ma do mnie pretensje o to, że tylko architekturą. Ale ja studiuje architekturę dlatego, że to moja pasja! Uważa, że za mało, więc, żebym z nim do teatru i czytała trudne książki. Szkoda mi na to czasu.

Nie rozumiem go! Najpierw prosi, żebym kolację potem chce, żebym, a w końcu mówi, że głupia. Mam dość!

4d Proszę uzupełnić zdania.

klócić się ratować związek być przeciwieństwem otworzyć własną firmę pobrać się rozstać się zdobyć doświadczenie **✓**mieć zamiar mieć siebie dość

W lipcu Magda i Marek *mają zamiar* wyjechać na wakacje do Grecji.

- a) Magda i Marek w zeszłym roku na wiosnę.
- b) Piotr pracował 5 lat w gazecie studenckiej, więc na pewno w dziennikarskim zawodzie.
- c) W marcu zeszłego roku Magda
- d) Magda Marka.
- e) Magda i Marek ciągle i
- f) Magda próbuje ich
- g) Magda nie chce z Markiem.

4e Proszę posłuchać wypowiedzi i zaznaczyć, kogo z wymienionych osób dotyczą podane informacje.

	1	2	3	4
a) dyrektor banku	☐	☐	☐	☐
b) gwiazda filmowa	☐	☐	☐	☐
c) nauczyciel	☐	☐	☐	☐
d) babcia	☐	☐	☐	☐

B. Marek

Magda jest trudna. Mieszkamy ze sobą już prawie rok, ale ciągle jej nie rozumiem. Wiem, że architekturę, ma mało czasu i dużo pracy... Po prostu chcę jej pomóc. Magda chyba chciałaby idealną gospodynią domową. Mówię jej, żeby nie i nie gotowała, proszę, żebyśmy do teatru, żeby jakąś dobrą książkę. Ale ona uważa, że ja, że jest głupia.

Ona nigdy nie prosi, żebym jej zrobić kolację... Nie wiem, może ona chce, żebym to ja domem? Chciałbym, żeby nie, że ja ciągle ją krytykuję. Nie wiem, o co ma do mnie pretensje, mógłbym jej pomóc, gdyby tylko chciała.

5. **5a** Proszę przeczytać tekst i powiedzieć, jak jeszcze można by go zatytułować. Proszę uzasadnić swój wybór.

Było, minęło

lekcja
8

Są źle małżeństwa i udane rozwody – powiadają Amerykanie. Nie ma dobrych, „aksamitnych” rozwodów – protestują psychoterapeuci. Rozwód to zawsze stres i życiowa katastrofa. W każdym razie styl, w jakim ludzie się rozchodzą, determinuje ich dalsze życie. Tylko 40% małżeństw po rozwodzie zrywa wszelkie kontakty. Wspólnych dzieci i wypracowanego wspólnego majątku nie da się tak po prostu podzielić na pół. Dla ludzi religijnych rozwód jest ponadto grzechem przeciw sakramentowi małżeństwa. (...)

Psychoterapeutka Zuzanna Celmer wymienia kilka typów rozwodów (...):

Scenariusz I

Kobieta przejmuje sprywatyzowaną firmę, w której dotychczas pracowała: sklepik, warsztat, pralnię. Inwestuje w to swoją pomyślność, radość, witalność. Mąż zostaje na państwowej posiadzie. Ona ma kontrahentów, (...) wchodzi w inny świat (...). On przeżywa stresy, bo upokarzają go jej pieniądze. Ona próbuje go dopingować, aż wreszcie mówi: dość.

Scenariusz II

Oboje mają po około 30 lat. Ona wychowuje w domu dziecko. On, za jej przyzwoleniem, robi karierę w dużej, wymagającej firmie. Zaczynają się kursy, szkolenia, wyjazdy, siedzenie po godzinach. Rośnie standard materialny, ale i obciążenia. Ją nudzi opowiadanie o wyścigu szczurów, jego nudzą ciągłe namowy, żeby wcześniej wracał. I w tym momencie pojawia się koleżanka z pracy, która go rozumie i docenia.

Scenariusz III

Razem rozkręcają interes: z pożyczkami, z kredytami, we własnym mieszkaniu. Firma rośnie, przenosi się do innego lokalu, zatrudniają pracowników, sekretarki. I w końcu któreś z nich, częściej mąż, zostaje szefem. To on (...) dyskontuje sukces i podziw. Żona czuje się (...) rozczarowana, odchodzi.

Scenariusz IV

Podobny do poprzedniego. Biznesmen, który zrobił fortunę, wymienia żonę na „nowszy model”. Wbrew pozorom nie są to jednak przypadki częste. Mężczyźni w takich sytuacjach wybierają raczej podwójne życie. (...)

Miłość? A co to jest?

Rozwód – kilka faktów z prywatnego życia Polaków.

Przyczyny rozwodów.

Rozwód, a co potem?

5b Proszę znaleźć w pierwszym fragmencie tekstu synonimy słów:

- relacja –
- dobra materialne –
- współżycie –
- rozwodzić się –

 5c Proszę podać cztery scenariusze rozwodów według psychoterapeutki Zuzanny Celmer.

„Polityka”, 1999, nr 49

5d Proszę powiedzieć, co jest najczęściej przyczyną rozwodu?

- dzieci
- praca / kariera
- brak czasu
- brak zrozumienia
- moda
- zła sytuacja materialna
- zdrada
- zmiana statusu społecznego

A Pana / Pani zdaniem? Dlaczego ludzie nie chcą być razem?

5e Proszę porównać scenariusze rozwodów według Zuzanny Celmer z danymi statystycznymi.

PRZYCZYNY ROZWODÓW

oficjalne faktyczne

niewierność **25,3%**

niewierność **37,1%**

alkoholizm **25,7%**

alkoholizm **25,7%**

niezgodność charakterów **33**

niezgodność charakterów **9,5%**

inne **16%**

inne **27,7%**

„Polityka” 1999, nr 49

5f Co Pan / Pani sądzi o instytucji małżeństwa? Czy warto brać ślub? A może lepiej żyć w pojedynkę? Proszę poszukać zalet i wad.

	małżeństwo	życie w pojedynkę
zalety	<input type="text"/>	<input type="text"/>
wady	<input type="text"/>	<input type="text"/>

5g Czego oczekują od siebie ludzie, którzy decydują się na małżeństwo?

- Obydwie strony chcą, żeby partner...
- Ludzie uważają, że powinni razem...
- Oczekują, że...
- Mówią, że...

5h Które z poniższych stwierdzeń to już tylko stereotypy, a które są wciąż aktualne?

- Kobieta chce, żeby mężczyzna więcej pracował niż ona.
- Mężczyzna chce, żeby kobieta więcej czasu spędzała w domu.
- Kobieta chce, żeby mężczyzna akceptował jej karierę zawodową.
- Mężczyzna chce, żeby kobieta rozumiała, że on musi zostawać dłużej w pracy.
- Kobieta chce, żeby mężczyzna zajmował się więcej domem.
- Mężczyzna chce, żeby kobieta była bardziej kobieca.

6.

6a Proszę przeczytać ogłoszenia w serwisie randkowym www.mojadrugapolowa.pl. Które z przedstawionych osób nie pasują do siebie? Proszę podać ewentualne kombinacje. Jakie mogą mieć problemy w związku? Proszę podyskutować o tym w grupie.

<http://www.mojadrugapolowa.pl>

MOJA DRUGA POŁOWA

:: Edytuj ogłoszenie :: Twój profil :: Pomoc

NAJNOWSZE OGŁOSZENIA

- kobieta
 mężczyzna

województwo

miasto

Elwira75: Młoda, atrakcyjna rozwódka, pozna pana w wieku do 35 lat, bez nałogów. Foto mile widziane.

Funny boy: Jestem młodym, atrakcyjnym kawalerem. Lubię spędzać wieczory w barze z przyjaciółmi i grać w karty. Mam już ponad 30 lat, a wciąż szukam mojej drugiej połowy. Gdzie jesteś?

Wciąż młody: Pan w średnim wieku, kulturalny, otwarty, bezpruderyjny, pozna miłą panią. Proszę o zdjęcie.

Eksplorator: Lubię zmiany, więc chciałbym, żebyś była otwarta i kreatywna. Jeśli masz nie więcej niż 25 lat, może spróbujemy zbudować związek?

Aniela: Wdowa, lat 55, religijna, kochająca rodzinę, pozna miłego pana, który zechce być jej drugą połową.

Molly: mam 23 lata. Jestem otwartą i spontaniczną osobą, ale potrzebuję trochę stabilizacji. Chcę, żebyś spędzał ze mną wieczory w ciszy domowego ogniska.

6b Proszę napisać odpowiedzi na posty, które pasowałyby do zaprezentowanych ofert.

Gramatyka

6c **Że czy żeby?** Proszę uzupełnić zdania.

- Mam nadzieję, ...że... poznam miłą dziewczynę.
- Chciałbym, moja partnerka była niską blondynką.
- Moja mama zawsze mówiła, napisała ogłoszenie matrymonialne.
- Boję się, nie znajdę odpowiedniego partnera.
- Oczekuję, mój partner nie będzie miał nałogów!
- Pewien miły pan prosił mnie, się z nim spotkała.

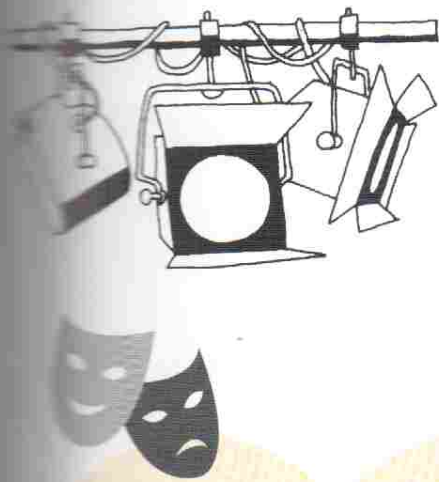
6d **Role. Wizyta u psychoterapeuty.** Proszę wybrać role i przygotować scenki w grupach.

- Urodziłaś właśnie dziecko. Chcesz wrócić do pracy, ale twój mąż się nie zgadza.
 - Uważasz, że twoja żona nie powinna wracać do pracy, ale zostać w domu i wychowywać dziecko.
 - Jesteś psychoterapeutą, pomagasz rozwiązać problem.
 - Dostałaś atrakcyjną propozycję pracy za granicą. Chcesz, żeby Twój partner zrezygnował z pracy i wyjechał razem z Tobą.
 - Twoja partnerka chce wyjechać za granicę. Wiesz, że jest to dla was szansa, ale nie chcesz zostawić w kraju chorej matki.
 - Jesteś psychoterapeutą, pomagasz rozwiązać problem.
- Uważasz, że twój partner jest uzależniony od Internetu. Całe wieczory spędza przy komputerze i nic go nie interesuje. Masz dość tej sytuacji.
 - Masz bardzo stresującą i odpowiedzialną pracę. Internet pomaga ci się zrelaksować. Nie rozumiesz, dlaczego partnerka ma do ciebie pretensje.
 - Jesteś psychoterapeutą, pomagasz rozwiązać problem.

Aktorzy czytają fragmenty trzech scenariuszy. Proszę wysłuchać nagrania i zdecydować, co jest tematem tych scenariuszy.

Wymyślanie miłości
Wymyślanie

Scenariusz 1

- On Zabiję ciebie i mojego brata! Jak mogliście mi to zrobić!
- Ona Eryku, proszę, nie rób tego! Twój brat Alfred i ja, nie chcieliśmy tego!
- On Lauro, tak bardzo cię kochałem, a ty mnie zdradziłaś!
- Ona Eryku, najdroższy, myślałam że umarłeś. Kiedy dostałam list z Afryki, że była ta straszna epidemia i że ty nie żyjesz, byłam w rozpacz! A twój brat był blisko.

Scenariusz 2

- Ona Proszę, zrozum... Ja nie potrafię dłużej tak żyć...
- On Nie możesz mieć do mnie pretensji, Anno, przecież mówiłaś, że nie chcesz całej tej rutyny, domu, dzieci, psa, całego tego mieszczaństwa... Przecież sama tego chciałaś!
- Ona Masz rację, chciałam tego...
- On Nie chcę, żebyś odeszła, kocham cię.
- Ona Ja też myślałam, że cię kocham, że potrafię zrozumieć sytuację, że potrafię żyć z twoimi depresjami, z twoimi euforiami, z twoją wódką, z twoją żoną... Musimy się rozstać...

Scenariusz 3

- Ona (odbiera słuchawkę)
- On Nie śpisz jeszcze?
- Ona (śmieje się) Dzwonisz do mnie w środku nocy i pytasz, czy nie śpię? Ale nie, nie spałam jeszcze.
- On Chciałem ci podziękować za dzisiejszy dzień, za ten spacer i za wszystko.
- Ona Nie ma za co, możemy to powtórzyć, kiedy tylko będziesz chciał. Jesteśmy w końcu przyjaciółmi.
- On Wiesz...
- Ona No co jeszcze?
- On Wiesz ja..., właściwie dzwonię, bo...
- Ona Nie możesz spać?
- On ... bo chciałem cię zapytać, co byś powiedziała, gdybym ci powiedział, że... zakochałem się w tobie.
- Ona Ty?
- On Kocham cię!

6f Proszę posłuchać nagrania po raz ostatni i powiedzieć:

- a) Dlaczego Laura i Eryk się kłócą?
- b) Dlaczego Anna chce rozstać się ze swoim partnerem?
- c) Kim są dziewczyna i chłopak z trzeciego scenariusza? Czy dziewczyna spodziewała się wyznania miłości?

6g Jak Państwo myślą, na podstawie którego scenariusza można zrealizować film, sztukę teatralną lub serial? Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką dopisać ciąg dalszy wybranego scenariusza, a następnie przedstawić go grupie.

Sytuacje komunikacyjne opowiadanie o swoich relacjach z innymi ludźmi • wyrażanie przyszłości • wyrażanie przypuszczenia, warunku **Powtórzenie:** wyrażanie życzenia, propozycji, prośby, sympatii, antypatii • wyrażanie relacji przestrzennych

Słownictwo przyjaźń, relacje z innymi ludźmi (cd.)

Gramatyka i składnia zdania warunkowe • wybrane problemy rekcji czasownika • deklinacja zaimka się • odmiana rzeczownika *przyjaciel* w liczbie pojedynczej i mnogiej • celownik liczby pojedynczej i mnogiej **Powtórzenie:** tryb warunkowy

1. **1a** Proszę przeczytać sondę uliczną na temat przyjaźni, a potem wspólnie z kolegą / koleżanką zastanowić się, jak odpowiadały ankietowane osoby.

Większość Polaków jest bardzo tolerancyjna dla swoich przyjaciół. Aż 25% dałoby szansę przyjacielowi, który wykorzystał ich przyjaźń!

Co zrobiłbyś, gdyby twój przyjaciel wykorzystał waszą przyjaźń?

- Skończyłbym z nim znajomość. %
- Dałbym mu jeszcze jedną szansę. 25%
- Nic, nikt nie jest doskonały. %

Czy troszczysz się o swojego przyjaciela?

- Oczywiście! %
- Tak. %
- Nie. Wiem, że to nie fair. %

Czy twój przyjaciel rozczarował cię kiedyś?

- Tak. %
- Nie. %

W jakiej sytuacji powinniśmy zawsze móc liczyć na przyjaciela?

- W chorobie. %
- Kiedy mamy problemy finansowe. %
- Kiedy mamy problemy osobiste. %

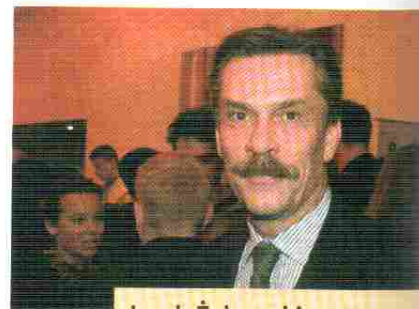
- **1b** Proszę wysłuchać nagrania i porównać Państwa propozycje z rzeczywistymi wynikami sondy. Czy różnią się od siebie? A może są bardzo podobne?

- **1c** Proszę przeczytać wypowiedzi znanych osób o swoich przyjaciółach.

Gustaw Holoubek, aktor:

Tak, przyjaźnię się z Tadeuszem Konwickim, ale jest to coś prywatnego, między nami, nie chciałbym tego upubliczniać.

Jacek Żakowski, publicysta:

To byłby nietakt, gdybym powiedział, że przyjaźnię się z ks. Józefem Tischnerem. Gdzie on, a gdzie ja!

Hanna Krall, pisarka:

Od wielu lat przyjaźnię się z Ryszardem Kapuścińskim, mam nadzieję, że on ze mną też. (...)

Maryla Rodowicz, piosenkarka:

Magda Umer to jedna z kilku osób życzliwych, dobrych znajomych. Ale ja nie mam żadnego przyjaciela. (...)

„Polityka” 2002, nr 7

- Czy zna Pan / Pani osoby zaprezentowane powyżej? Jeśli tak, proszę opowiedzieć o nich grupie.
- Jaka jest różnica między czterema parami przyjaciół? Czy przyjaźń znaczy zawsze to samo? Proszę skomentować te wypowiedzi.
- Jedna z osób powiedziała, że nie ma przyjaciół. Jak Pan / Pani myśli, dlaczego? Czy ktoś ją rozczarował? Wykorzystał jej przyjaźń?

Proszę przeczytać te wyrażenia i zdecydować, które mają pozytywne, a które negatywne znaczenie? Proszę dopasować odpowiednią definicję.

1. ufać komuś –
2. wykorzystywać kogoś –
3. myśleć też o sobie –
4. troszczyć się o kogoś –
5. myśleć tylko o sobie –
6. odwzajemniać –
7. rozczarować się –
8. doceniać –

- a) nie zrealizować swoich nadziei, marzeń
- b) wierzyć komuś, mieć zaufanie
- c) oddawać uczucia lub przyjaźń
- d) myśleć o kimś, martwić się o kogoś
- e) myśleć, że coś lub ktoś jest bardzo ważny dla nas
- f) brać dużo od kogoś, ale nie dawać nic od siebie
- g) interesować się tylko sobą
- h) widzieć nie tylko problemy innych, ale też swoje własne potrzeby

Proszę wysłuchać wypowiedzi trzech osób. Wypowiedzi zostały nagrane i przedstawione w audycji radiowej, której tematem była przyjaźń. Proszę napisać w rubrykach odpowiednią odpowiedź: *tak / nie / jest niezdecydowany / niezdecydowana / brak informacji*

Zbyszek Zawisza

Gabrysia Młodawska

Maria Nawrotna

Uważa, że przyjaźń to przede wszystkim zaufanie.

Przyjaźń jest dla niego / niej ważna.

Ma wielu przyjaciół.

Uważa, że przyjaźń między kobietą a mężczyzną jest możliwa.

Często spotyka się ze swoimi przyjaciółmi.

Proszę posłuchać jeszcze raz nagrania i zdecydować, czy te zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N):

1. Zbyszek Zawisza często spotyka się ze swoimi przyjaciółmi, bo wszyscy mieszkają w Warszawie. P / N
2. Zbyszek Zawisza nigdy nie próbował przyjaźnić się z kobietą. P / N
3. Zbyszek Zawisza uważa, że w przyjaźni ważne są też wspólne pasje i poczucie humoru. P / N
4. Najlepszą przyjaciółką Gabrysi Młodawskiej jest jej koleżanka z harcerstwa. P / N
5. Chłopak Gabrysi Młodawskiej też jest harcerzem. Razem jeżdżą na obozy. P / N
6. Maria Nawrotna uważa, że przyjaźń i miłość to dwie różne rzeczy. P / N
7. Maria Nawrotna uważa, że nie można istnieć bez powietrza i jedzenia, ale można istnieć bez przyjaźni. P / N
8. Maria Nawrotna uważa, że przyjaźń między kobietą i mężczyzną jest tym samym, co miłość. P / N

Proszę zdecydować, czy zgadza się Pan / Pani z teorią Marii Nawrotnej o przyjaźni i miłości, czy ma Pan / Pani inne zdanie na ten temat. Jakie?

Proszę zinterpretować to stare, polskie przysłowie. Czy w Pana / Pani kraju są przysłowia związane z przyjaźnią? Jakie? Proszę je przedstawić grupie.

A Pana / Pani przyjaciel? Jaki jest? Proszę go opisać. Jeżeli nie ma Pan / Pani przyjaciela, proszę napisać, jaki byłby, gdyby był (wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, temperament).

Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie.

W przyjaźni i w miłości bardzo ważne jest zaufanie. Komu można całkowicie zaufać?

- a) żonie, mężowi?
- b) rodzicom?
- c) przyjacielowi?
- d) obcej osobie?

Proszę zrobić miniankię w grupie,
a następnie podsumować jej wyniki.

Najwięcej osób w grupie ufa rodzicom...

Gramatyka

RZECZOWNIK CELOWNIK LICZBA POJEDYNCZA I MNOGA

liczba pojedyncza	rodzaj męski	Ufam <i>Piotrowi</i> , mojemu <i>profesorowi</i> . Ufam <i>panu</i> , <i>ojcu</i> .
	rodzaj żeński Formy celownika i miejscownika rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej są identyczne.	końcówka -e – rzeczowniki twar-dotematowe Ufam mojej <i>mamie</i> . Ufam mojej <i>przyjaciółce</i> , <i>Kindze</i> , <i>siostrze</i> . (k:c, g:dz, r:rz)
	rodzaj nijaki	końcówka -i – rzeczowniki miękkotematowe Ufam <i>Ani</i> , mojej <i>cioci</i> , <i>Marii</i> .
liczba mnoga		Ufam moim <i>rodzicom</i> , <i>profesorom</i> , <i>przyjaciotom</i> .

PRZYMIOTNIK I ZAIMKI DZIERŻAWCZE CELOWNIK LICZBA POJEDYNCZA I MNOGA

liczba pojedyncza	rodzaj męski	Powiem to <i>mojemu</i> <i>małemu</i> synowi.
	rodzaj żeński	Powiem to <i>mojej</i> <i>starszej</i> córce.
	rodzaj nijaki	Powiem to <i>mojemu</i> <i>młodszeemu</i> dziecku.
liczba mnoga		Powiem to <i>moim</i> <i>dobrym</i> kolegom.

2b Proszę podać właściwą formę rzeczowników w celowniku:

- a)
 - Powiedziałałam ...*Ewie*... (Ewa) o moich problemach z Piotrem.
 - Naprawdę? Nie wiedziałam, że jesteście przyjaciółkami.
 - Ufam tylko jej i (moja mama).
- b)
 - Jutro Agata jedzie pod namiot z kolegami.
 - Naprawdę? Nie boisz się o nią? Tak bardzo ufasz (swoja córka)?
 - Oczywiście! Dlaczego mam nie ufać (moje dziecko)? Co ona może tam zrobić?
- c)
 - Piotr wraca ostatnio bardzo późno z pracy. Mówi, że jest bardzo zajęty.
 - Wiem, że wierzysz (Piotr), ale może powinnaś czasami zadzwonić do biura i sprawdzić, czy faktycznie jest w pracy.
 - Tak, tak, moja matka mówi mi to samo, ale ufam (mój mąż) całkowicie.
- d)
 - Jutro? Nie mogę z tobą wyjść. Pracuję jako wolontariusz w szpitalu.
 - Naprawdę? Nie wiedziałam! Ja chyba nie mogłabym. To za trudne dla mnie.
 - A ja lubię pomagać (ludzie). Opowiadam (moi pacjenci) różne historie, czytam (dzieci) książki. Ci ludzie mnie potrzebują!

2c Proszę uzupełnić tabelę według podanego wzoru.

mianownik	Przyjaciel <i>...jest potrzebny...</i>
dopełniacz	Przyjaciela
	Bez przyjaciela
	Do przyjaciela
celownik	Przyjacielowi
biernik	Przyjaciela
	Na przyjaciela
	O przyjaciela
mięscownik	O przyjacielu
narzędnik	Z przyjacielem

trzeba ufać warto wierzyć
 trzeba myśleć
 można o wszystkim porozmawiać
 warto mieć
 nie wolno wykorzystywać
 trzeba się często spotykać
 trzeba pamiętać
 można zawsze liczyć
 trzeba się troszczyć
 ✓ być potrzebnym
 warto zawsze szukać
 trudno żyć trzeba pisać listy

2d Proszę dokończyć zdania.

- Przyjaciele są *...ludźmi, bez których trudno żyć...*
- Można żyć bez przyjaciół, ale
- Przyjaciółom można powiedzieć o
- Na przyjaciół można liczyć, kiedy
- Trzeba myśleć o swoich przyjaciołach nawet jeśli
- Z przyjaciółmi można

2e Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, w jakim przypadku występuje zaimek się.

dopełniacz celownik biernik narzędnik miejscownik

- Ania i Paweł znają się długo.
- Ania i Paweł mieszkają ze sobą.
- Ania i Paweł ufają sobie.
- Ania i Paweł troszczą się o siebie.
- Ania i Paweł kochają się.
- Ania i Paweł nie mogą bez siebie żyć.
- Ania i Paweł zawsze myślą o sobie.
- Ania i Paweł mogą liczyć na siebie.
- Ania i Paweł nigdy się nie kłócą.

2f Proszę wpisać formy deklinacyjne zaimka się do poniższej tabeli.

dopełniacz	SIĘ
celownik	
biernik	
narzędnik	
miejscownik	

2g Proszę wpisać odpowiednią formę zaimka się:

- Mój przyjaciel myśli tylko o *...sobie...*. Wiem, że możemy ufać, ale trochę rozczarowałam jego osobą. Jest egoistą i nie wiem, czy w trudnej sytuacji troszczyłby o mnie.
- To dobrze, jeśli przyjaciele zawsze mogą liczyć na Ja i moi przyjaciele studiujemy razem i mieszkamy ze Pomagamy w każdej sytuacji.
- Moi rodzice nie są już ze Rozwiedli dwa lata temu.
- Jestem w każdej sytuacji.

3a Proszę wysłuchać wypowiedzi, a następnie zaznaczyć, w której z nich występuje:

	prośba	propozycja	przypuszczenie	życzenie
1. Mogłbym przyjść, jeśli chcesz.	☐	☐	☐	☐
2. Chciałabym mieć przyjaciela.	☐	☐	☐	☐
3. Może pojechalibyśmy za miasto?	☐	☐	☐	☐
4. Myślę, że ona mogłaby to zrobić.	☐	☐	☐	☐
5. Zjadłbym coś!	☐	☐	☐	☐
6. Poszlibyście z nami?	☐	☐	☐	☐
7. Nie wiem, może zrobiłbym to.	☐	☐	☐	☐
8. Napiłbym się herbaty.	☐	☐	☐	☐
9. Mogłbyś mi pożyczyć słownik?	☐	☐	☐	☐
10. To byłoby możliwe...	☐	☐	☐	☐
11. Mogłabyś mi pomóc?	☐	☐	☐	☐
12. Mogłabym ci w tym pomóc.	☐	☐	☐	☐

WYRAŻANIE PROŚBY, PROPOZYCJI, ŻYCZENIA, PRZYPUSZCZENIA

Prośba:

– Czy mógłby pan otworzyć okno?

Propozycja:

– Mogłbym ci jakoś pomóc?

Życzenie:

– Oni chcieliby mieć dziecko.

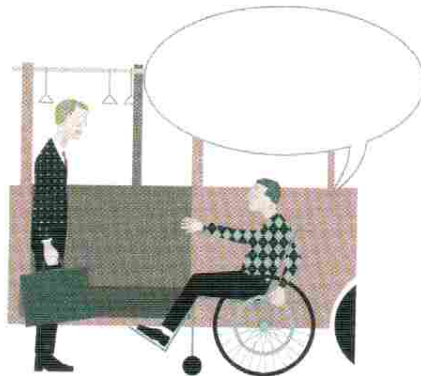
Przypuszczenie:

– Mogłbyś kupić samochód?

3b

Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką napisać, co mówią lub o czym myślą osoby na poniższych fotografiach.

3c

Co powie Pan / Pani w tej sytuacji?

- Jesteś na dworcu. Kupujesz bilet i prosisz o przedział dla niepalących.
- Twoi znajomi chcieliby pójść do kina, ale mają małe dziecko. Proponujesz im pomoc.
- Rozmawiasz z kolegą o samochodach. Mówisz mu, jaki model chciałbyś / chciałybyś mieć.
- Twoi znajomi proponują wspólny wyjazd na wakacje. Chciałbyś / chciałybyś pojechać, ale nie jesteś pewny / pewna, czy dostaniesz urlop.
- Twoi znajomi mają dziecko z zespołem Downa. Znasz dobrą szkołę specjalną i uważasz, że ich dziecko dobrze by się tam czuło. Opowiadasz o tym.
- Jesteś modelem / modelką. Chciałbyś / chciałybyś pracować u najlepszych projektantów mody. Mówisz o tym koleżance.
- Twoja koleżanka organizuje koncert charytatywny. Oferujesz jej swoją pomoc.

- 4a Proszę uzupełnić zdania odpowiednią formą czasownika w trybie przypuszczającym. Następnie proszę zdecydować, co zrobiłby Pan / zrobiłaby Pani w takiej sytuacji. Proszę zaznaczyć tylko jedną odpowiedź.

PSYCHOZABAWA

Czy naprawdę jesteś dobrym przyjacielem? Czy na pewno jesteś oddaną przyjaciółką? Sprawdź to sam / sama!

lekcja

9

- Gdyby twój przyjaciel nagle zachorował,
 - odwiedzałbyś..... (odwiedzać) go codziennie i (przynosić) mu książki, płyty, filmy i inne rzeczy.
 - (dzwonić) do niego codziennie.
 - (czekać) cierpliwie, aż wyzdrowieje.
- Gdyby twoja przyjaciółka poprosiła cię, żebyś pożyczyła jej samochód:
 - natychmiast (dać) jej kluczyki.
 - (zapropozować), że pojedziesz z nią, gdzie będzie chciała, ale to ty będziesz prowadzić.
 - (powiedzieć), że właśnie oddałaś samochód do warsztatu.
- Gdyby twój przyjaciel postanowił skoczyć na bungee:
 - (skoczyć) razem z nim.
 - (poradzić), żeby przemyślał jeszcze raz dokładnie swoją decyzję.
 - (zapropozować), że nakręcisz to kamerą wideo.
- Gdyby twoja przyjaciółka straciła mieszkanie i zapytała, czy może zamieszkać z tobą w twoim małym pokoju:
 - (zapytać) od razu, kiedy się wprowadza.
 - (zgodzić się), ale tylko do czasu, aż znajdzie nowe mieszkanie.
 - (powiedzieć), że właśnie kupiłaś kota, który nie lubi towarzystwa innych ludzi.
- Gdyby twój przyjaciel powiedział, że ma zamiar ożenić się z twoją 20-letnią siostrą:
 - (pogratulować) mu dobrego wyboru.
 - (powiedzieć), że to dobry pomysł, ale (poradzić), żeby poczekali ze ślubem, aż siostra skończy studia.
 - (poradzić) mu, żeby tego nie robił, bo twoja siostra ma trudny charakter, dwóch innych chłopaków i jest ciężko chora.
- Gdyby twoja przyjaciółka oblała się na imprezie czerwonym winem:
 - natychmiast (oddać) jej swoją czystą sukienkę, a sama (założyć) jej poplamione i mokre ubranie.
 - (pojechać) z nią do domu, żeby się szybko przebrała i jeszcze wróciła na imprezę.
 - (zrobić) jej zdjęcie i (wysłać) je pocztą elektroniczną wszystkim wspólnym znajomym.

- 4b Proszę policzyć punkty i przeczytać komentarz. Czy wynik dobrze charakteryzuje Pana / Panią jako przyjaciela / przyjaciółkę?

odpowiedzi a – 1 punkt, odpowiedzi b – 2 punkty, odpowiedzi c – 3 punkty

Jeżeli masz 6 – 10 punktów

Jesteś ideałem przyjaciela, ale... no właśnie, nie ma ludzi idealnych. Jesteś zbyt dobry / dobra dla swoich przyjaciół i obawiam się, że oni to cynicznie wykorzystują. Musisz czasem powiedzieć nie, zastanowić się, pomyśleć o sobie. Jeśli tego nie zrobisz, możesz się gorzko rozczarować.

Jeżeli masz 11 – 14 punktów

Potrafisz być naprawdę dobrym przyjacielem / dobrą przyjaciółką. Trościsz się o swoich przyjaciół, ufasz im i pomagasz, kiedy znajdują się w trudnej sytuacji. Myślę, że oni to doceniają i potrafią odwzajemnić.

Jeżeli masz 15 – 18 punktów

Jeśli naprawdę tak wyglądają twoje relacje z ludźmi, to boję się, że nie masz i nie będziesz miał / miała przyjaciół. Nikomu nie ufasz, trościsz się tylko o siebie, to czysty egoizm. Musisz pamiętać, że jeśli będziesz myśleć tylko o sobie, to będziesz bardzo samotnym człowiekiem.

3. osoba liczby pojedynczej i mnogiej czasownika w czasie przeszłym + końcówki:
 -bym, -byś, -by
 -byśmy, -byście, -by

robi by m	robi aby m		robi liby śmy	robi łyby śmy
robi by ś	robi aby ś		robi liby ście	robi łyby ście
robi by	robi aby	robi ły	robi liby	robi łyby

4c Proszę zmienić zdania według wzoru:

- a) Chcę pojechać na wakacje. *Chciałbym / chciałabym pojechać na wakacje.*
- b) Możesz kupić ten samochód.
- c) Chcemy mieć dziecko.
- d) Mogę ci pomóc.
- e) Oni chcą studiować.
- f) Chcesz mieszkać w Krakowie?
- g) Możesz podać mi długopis?
- h) Możemy mieć psa?

4d Proszę wysłuchać wypowiedzi czterech osób i uzupełnić zdania.

- Jan: Gdybym miał przyjaciela,
- Ewa: Gdybym mieszkała w Warszawie,
- Piotr: Gdybym miał więcej pieniędzy,
- Maria: Gdybym mogła liczyć na Agnieszkę,

ZDANIA WARUNKOWE

liczba pojedyncza	3. osoba, czas przeszły, rodzaj męski, żeński lub nijaki	przyjaciela, to	rodzaj męski, żeński lub nijaki
Gdybym Gdybyś Gdyby	miął / miąta / miąto		by ł bym, by ł byś, by ł by szczęśliwy. by ł abym, by ł abyś, by ł aby szczęśliwa. by ł oby szczęśliwe.
liczba mnoga	3. osoba, czas przeszły, rodzaj męskoosobowy lub niemęskoosobowy		rodzaj męskoosobowy lub niemęskoosobowy
Gdybyśmy Gdybyście Gdyby	mieli / miąty		by ł ibyśmy, by ł ibyście, by ł iby szczęśliwi. by ł ibyśmy, by ł ibyście, by ł iby szczęśliwe.

4e Proszę przypomnieć, co powiedzieli bohaterowie z poprzedniego ćwiczenia.

- 1. Gdyby Jan miał przyjaciela,
- 2. Gdyby Ewa mieszkała w Warszawie,
- 3. Gdyby Piotr miał więcej pieniędzy,
- 4. Gdyby Maria mogła liczyć na Agnieszkę,

Wymowa

4f Proszę przeczytać poniższe zdania. Proszę uważać na prawidłowe akcentowanie sylab!

- 1. Zrobilibyśmy to.
- 2. Napisał**by**m ten list.
- 3. Chcieliby**ście** tam pój**ść**?
- 4. Nie rozcza**row**aliby**śmy** naszych przyjaci**ół**!

5. 5a Proszę przeczytać, co myślą o Ewie jej znajomi i rodzina.

1. **Irena**, studentka Ewy
Bardzo lubię panią Ewę, jest świetną nauczycielką i gdyby pojechała do Londynu, byłoby mi naprawdę smutno.

2. **Pani Jasia**, sąsiadka Ewy
Nie mam o niej zdania. Nie znam jej dobrze. Czasem spotykamy się na schodach, ale nie rozmawiamy.

3. **Paweł Kasprzyk**, szef Ewy
Jest bardzo zdolną, bardzo ambitną osobą, ale jest mało energiczna. Gdyby była bardziej pewna siebie, zrobiłaby karierę naukową.

4. **Wojtek**, kolega Ewy
Jest fajną koleżanką, ale nie rozumiem, dlaczego ciągle mieszka z rodzicami. Gdyby wyprowadziła się z domu, miałyby wreszcie spokój.

5. **Jacek**, student Ewy
Nie znoszę jej, jest zarozumiiała. Nie jest kompetentną osobą, jej zajęcia są nudne. Powinna od czasu do czasu iść do klubu potańczyć. To pomaga na stres.

6. **Mia**, ciocia Ewy
To miła dziewczyna, ale bardzo zamknięta w sobie. Nie wiem, dlaczego jeszcze nie wyszła za mąż. Może miałyby wtedy mniej problemów.

7. **Zuzia**, kuzynka Ewy
Jest moją kuzynką, ale jej nie lubię. Ma do wszystkich pretensje. Nie powinna mieszkać z rodzicami, bo ciągle się z nimi kłóci.

8. **Adam**, przyjaciel Ewy
Uwielbiam ją, jest bardzo inteligentną osobą. Powinna kupić sobie samochód, miałyby wtedy więcej czasu.

WYRAŻANIE WARUNKU, PRZYPUSZCZENIA

- Jeśli będzie bardziej pewna siebie, zrobi karierę.
- Gdyby wyprowadziła się z domu, miałyby święty spokój.
- Gdyby był dobrym przyjacielem, nie byłby teraz sam.

Proszę odpowiedzieć na pytania.

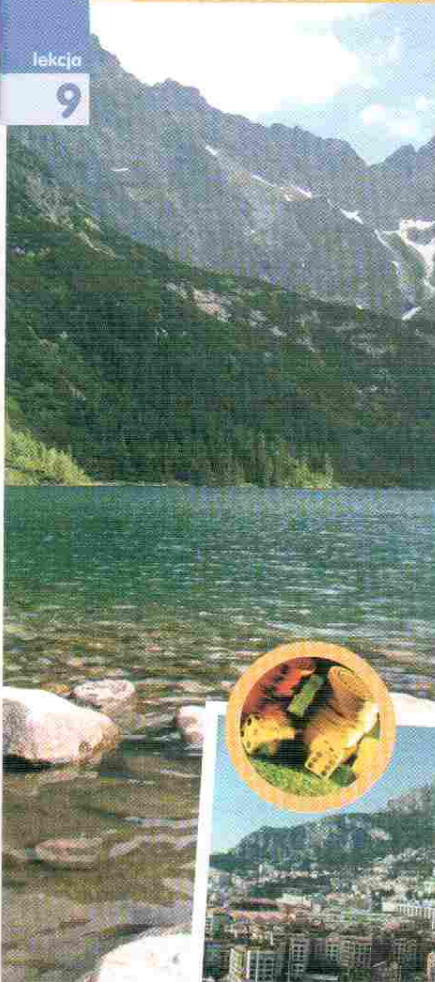
1. Jak Pan / Pani myśli, które osoby lubią Ewę, a które jej nie lubią?
2. Które opinie są neutralne?
3. Dlaczego ludzie lubią Ewę? Dlaczego jej nie lubią?
4. Kiedy, które mówią o Ewie, mają pewne przypuszczenia dotyczące jej osoby. Proszę uzupełnić tabelę:

Gdyby Ewa...	to...
była bardziej pewna siebie,	<i>zrobiłaby karierę naukową.</i> miałyby wreszcie spokój.
kupiła sobie samochód,	pomogłoby jej rozładować stres.
nie mieszkała z rodzicami,	byłoby naprawdę smutno.

Dokąd na wakacje?

Jacek opowiada:

W tym roku postanowiliśmy pojechać razem na wakacje. My to znaczy: moja żona, mój kolega, jego żona, ich córka i ja. Ja oczywiście chciałem, żebyśmy pojechali nad jezioro, najlepiej na kemping, ale żona kolegi powiedziała, że w tej sytuacji musielibyśmy kupić namiot i śpiwory. Zaproponowała więc, żebyśmy pojechali w góry, ale moja żona powiedziała, że boi się niedźwiedzi. Moja żona chciała, żebyśmy pojechali do Monte Carlo, ale mój kolega powiedział, że nie możemy pójść z dzieckiem do kasyna. Mój kolega zaproponował więc, żebyśmy pojechali do Disneylandu, ale ich córka powiedziała, że Disneyland jest nudny. Chciała, żebyśmy pojechali na pustynię, ale ja powiedziałem, że zachorujemy tam na malarię. Zaproponowałem więc, żebyśmy pojechali na Mazury. Wtedy wszyscy powiedzieli, że bardzo im się podoba moja propozycja.

- Gdybyśmy pojechali na kemping, żona kolegi musiałaby kupić namiot i śpiwory.
- Gdybyśmy pojechali w góry,
- Gdybyśmy
-
-
-

6b

Role. Proszę w małych grupach kontynuować dyskusję Jacka, jego rodziny i przyjaciół.

Jacek: *Sluchajcie, moglibyśmy pojechać nad jezioro, najlepiej na kemping!*

Żona kolegi: *Zwariowałeś? Nie mamy namiotu! Gdybyśmy pojechali pod namiot, musielibyśmy kupić wszystko, czego potrzebujemy na kempingu. Namiot przede wszystkim!*

WYRAŻANIE RELACJI PRZESTRZENNYCH

Proszę posłuchać nagrania i zdecydować: dokąd idą / jadą, gdzie są lub skąd wracają te osoby:

1. Ta osoba idzie do teatru.....

3.

6.

4.

7.

5.

8.

lekcja

9

Gramatyka

PRZYIMKI: do, na, w, z, od, u, nad, znad

	Dokąd idziesz? Idę...	Gdzie jesteś? Jestem...	Skąd wracasz? Wracam...
	do + dopełniacz idę do szkoły	w + miejscownik jestem w szkole	z / ze + dopełniacz wracam ze szkoły
	na + biernik idę na stadion	na + miejscownik jestem na stadionie	z / ze + dopełniacz wracam ze stadionu
	na + biernik idę na film	na + miejscownik jestem na filmie	z / ze + dopełniacz wracam z filmu
	idę na koncert	jestem na koncercie	wracam z koncertu
	idę na obiad	jestem na obiedzie	wracam z obiadu
wyjątki:	idę do ogrodu, do parku idę na pocztę, na dworzec, na lotnisko	jestem w ogrodzie, w parku jestem na poczcie, na dworcu, na lotnisku	wracam z ogrodu, z parku wracam z poczty, z dworca, z lotniska
	do + dopełniacz idę do lekarza	u + dopełniacz jestem u lekarza	od + dopełniacz wracam od lekarza
	nad + biernik idę nad morze idę nad Wisłę	nad + narzędnik jestem nad morzem jestem nad Wisłą	znad + dopełniacz wracam znad morza wracam znad Wisły
	w + biernik idę w góry idę w Tatry	w + miejscownik jestem w górach jestem w Tatrach	z + dopełniacz wracam z gór wracam z Tatr

Proszę uzupełnić dialogi.

- Może poszlibyśmy ...do klubu na koncert?... (klub, koncert)
- Dlaczego nie? Ale pamiętasz, że jutro jedziemy (góry)? Nie powinniśmy wydawać za dużo pieniędzy.
- Wiesz, że Piotr wraca jutro (morze)? Powinniśmy zrobić jakieś zakupy i powitać go (dworzec).
- Niestety, ja nie mogę. Jutro wracam (praca) o szóstej. Ale, jeżeli nie będzie zmęczony, możemy pójść (piwo) wieczorem, co?
- Nie wiesz, gdzie jest Ewa?
- Chyba poszła (mecze).
- Ewa jest (stadion)? Nigdy nie powiedziałbym, że interesuje się piłką nożną.
- Oj, stary, jeszcze dużo rzeczy o niej nie wiesz.
- A gdybyśmy poszli (jakiś film)?
- Ale jaki?
- No, nie wiem. Mogę zobaczyć, co grają („Panorama”).
- No, dobrze. Faktycznie moglibyśmy pójść (kino).
- Halo, Ania? Gdzie jesteś?
- (Marta). Mówiłam Ci przecież, że idę do niej. Stało się coś?
- Nie, nie, chciałem tylko wiedzieć, kiedy wychodzisz (Marta).

lekcja 10

Powtarzamy!!!

test

1 Proszę zaznaczyć poprawną odpowiedź.

1. Napis: „Proszę zachować ciszę” widzimy:
 - na ulicy
 - w muzeum
 - w pubie
2. Metropolia jest
 - drogo i brudno
 - drogi i brudny
 - droga i brudna
3. W Krakowie jest ludzi niż w Warszawie.
 - mniej
 - mniejsi
 - mniejsze
4. Kura to
 - zwierzę domowe
 - zwierzę leśne
 - owad
5. Większość Polaków zwierzęta.
 - lubią
 - lubię
 - lubi
6. Po południu mam spotkanie
 - na rynek
 - na rynku
 - do rynku
7. Kot i pies nie mogą żyć w zgodzie, bo
 - różnią się od siebie
 - są podobne do siebie
 - są takie same
8. Życie na wsi jest niż życie w mieście.
 - trudniej
 - trudniejsze
 - trudniejszy
9. Chcę, być moim przyjacielem.
 - że
 - żebym
 - żebyś
10. Proszę rodziców, żeby komputer.
 - kupiliście
 - kupili
 - kupiły
11. Pracuję, żeby zapewnić przyszłość mojej córce.
 - mógł
 - móc
 - mogłem
12. samotny, mógłbyś zadzwonić do mnie. Porozmawialibyśmy.
 - Jeśli czuł się
 - Gdybyś czuł się
 - Gdyby czułbyś się
13. Ufam tylko
 - mojemu przyjacielowi
 - mojego przyjaciela
 - moim przyjacieliu
14. Myślisz tylko o
 - siebie
 - się
 - sobie
15. być miłsza dla tego chłopca. On Cię bardzo lubi.
 - Powinieneś
 - Powiniennem
 - Powinnaś